

ingediend op **1777** (2022-2023) – Nr. 1
5 juli 2023 (2022-2023)

Voorstel van decreet

van Wilfried Vandaele, Tinne Rombouts, Steven Coenegrachts,
Arnout Coel, Stijn De Roo en Sofie Joosen

tot wijziging van het decreet van 21 oktober 1997
betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu,
wat de aanpassing
van een programmatische aanpak betreft

TOELICHTING

1. Algemene toelichting

Wijziging van een programmatische aanpak

Een programmatische aanpak ter vermindering van één of meer milieudrukken wordt volgens het decreet Natuurbehoud opgemaakt met het oog op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen en het voorkomen van de verslechtering van de natuurkwaliteit en het natuurlijke milieu van de Europees te beschermen habitats en Europees te beschermen soorten en hun leefgebieden. Dergelijke programmatische aanpak situeert zich binnen de planmatige omkadering van het instandhoudingsbeleid.

Het decreet Natuurbehoud voorziet momenteel niet expliciet in een eigenstandige mogelijkheid van wijziging of aanvulling van een definitief vastgestelde programmatische aanpak. Enkel de situatie waarbij uit een nieuw definitief vastgesteld Vlaams Natura 2000-programma de noodzaak zou blijken om een in uitvoering van het vorige Natura 2000-programma vastgestelde programmatische aanpak te wijzigen, werd decretaal geregeld. In dat geval wordt de programmatische aanpak opnieuw vastgesteld volgens de regels bepaald in artikel 50ter tot en met 50sexies van het decreet Natuurbehoud.

Gelet op de beoordelingsbevoegdheid waarover de Vlaamse Regering beschikt in uitvoering van het Natura 2000-programma, moet het ook mogelijk zijn om wijzigingen aan te brengen aan een programmatische aanpak van een bepaalde milieudruk. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer blijkt dat met de huidige aanpak de taakstelling van het Natura 2000-programma niet wordt gehaald of eenvoudigweg omdat er – op basis van voortschrijdend inzicht – wordt geopteerd voor een alternatieve aanpak om diezelfde taakstelling te bereiken.

Aangezien de eigenstandige wijzigingsmogelijkheid niet expliciet voorzien is in het decreet Natuurbehoud terwijl een wijzigingsmogelijkheid naar aanleiding van een noodzaak, vastgesteld bij een nieuw definitief Natura 2000-programma, wel werd voorzien, bestaat er minstens juridische onzekerheid over de eigenstandige wijzigingsmogelijkheid. Om deze juridische onzekerheid hieromtrent weg te werken, wordt met voorliggende decreetswijziging expliciet geregeld in het decreet Natuurbehoud dat een eigenstandige wijziging van een definitief vastgestelde programmatische aanpak mogelijk is en dat daarvoor dezelfde procedure gevolgd moet worden als voor een nieuwe programmatische aanpak. Evenwel wordt gespecificeerd dat in het geval van een wijziging de opmerkingen en bezwaren tijdens het openbaar onderzoek enkel betrekking kunnen hebben op de wijziging. Een openbaar onderzoek over een plan en desgevallend bijhorend milieueffectrapport (MER), is qua voorwerp van onderzoek logischerwijze steeds beperkt tot het plan – in voorkomend geval de voorgenomen wijziging – en kan geen betrekking hebben op een vorig plan. Door dit principe voor de duidelijkheid, voor de wijziging van een programmatische aanpak, expliciet te bepalen, wordt geen afbreuk gedaan aan noch een vermindering ingevoerd van bestaande inspraakrechten.

2. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Zoals aangegeven werd in de algemene toelichting, wordt uitdrukkelijk voorzien in een eigenstandige mogelijkheid tot wijziging van een definitief vastgestelde programmatische aanpak. Dit betekent dat steeds kan overgegaan worden tot een wijziging van een programmatische aanpak. Naast de uitdrukkelijk geregelde situatie, vermeld in paragraaf 4, derde lid (namelijk wanneer een nieuw vastgesteld Natura 2000-programma tot een wijziging noodzaakt), kunnen bijgevolg ook andere redenen aanleiding geven tot een wijziging van een programmatische aanpak. Een wijziging kan steeds, mits de doelstelling van een programmatische aanpak, vermeld in artikel 50ter, §4, eerste lid, in acht wordt genomen. Met deze doelstelling wordt de algemene doelstelling van programmatische aanpakken bedoeld: de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen en het voorkomen van de verslechtering van de natuurkwaliteit en het natuurlijk milieu van de Europees te beschermen habitats en Europees te beschermen soorten en hun leefgebieden. Voor de opmaak en vaststelling van een wijziging geldt dezelfde procedure als voor de opmaak en vaststelling van een (nieuwe) programmatische aanpak.

De tweede zin van het eerste lid van de nieuwe paragraaf 4/1 verduidelijkt dat wanneer de gebiedsgerichte analyse van de milieudruk waarvoor de programmatische aanpak wordt opgemaakt, wordt gewijzigd, tevens moet worden nagegaan of er zich geen wijzigingen opdringen in het brongerichte beleid of in het herstelbeleid, of in de eventuele andere onderdelen die deel uitmaken van de programmatische aanpak. Het is namelijk zo dat het plan van aanpak van een programmatische aanpak, dat bestaat uit een brongericht beleid en een herstelbeleid, overeenkomstig artikel 50ter, §4, tweede lid, gebaseerd moet zijn op de gebiedsgerichte analyse van de betreffende milieudruk – analyse die evenzeer deel uitmaakt van de programmatische aanpak. Onderdelen van het brongerichte beleid of herstelbeleid die niet meer verzoenbaar zouden zijn met een wijziging van de gebiedsgerichte analyse, zullen bijgevolg eveneens moeten gewijzigd worden. Dit geldt tevens voor eventuele andere onderdelen van de programmatische aanpak indien deze niet meer verzoenbaar zouden zijn met de gewijzigde gebiedsgerichte analyse.

Artikel 3

In artikel 50decies/1 wordt de procedure van het openbaar onderzoek geregeld.

De bepaling in paragraaf 4 die regelt waarover tijdens het openbaar onderzoek opmerkingen en bezwaren kunnen worden ingediend, wordt aangevuld.

Er wordt namelijk verduidelijkt dat in het geval van een wijziging het niet de bedoeling is dat opmerkingen en bezwaren worden ingediend over de delen die al definitief zijn vastgesteld en geen betrekking hebben op de voorgenomen wijziging. Over deze delen zal de bevoegde overheid immers geen nieuwe beslissing nemen. Enkel over de wijziging wordt een nieuwe beslissing genomen en zijn dus opmerkingen relevant.

De beperking van het openbaar onderzoek tot de voorgenomen wijziging geldt ook wanneer voor de wijziging een MER wordt opgemaakt. Logischerwijze zal in dat geval het effectonderzoek enkel betrekking hebben op de effecten van de voorgenomen wijziging. Enkel de wijziging is immers het voorwerp van de nieuwe beslissing. Aangezien in het geval een MER wordt opgemaakt het openbaar onderzoek niet georganiseerd wordt overeenkomstig artikel 50decies/1, §1 tot en met §7 (maar wel conform het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) zoals bepaald in paragraaf 8), wordt in paragraaf 8 de beperking van het openbaar onderzoek tot de wijziging van overeenkomstige toepassing verklaard in het geval waarbij een MER wordt opgemaakt.

Wilfried VANDAELE
Tinne ROMBOOTS
Steven COENEGRACHTS
Arnout COEL
Stijn DE ROO
Sofie JOOSEN

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 50quater van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, ingevoegd bij het decreet 9 mei 2014, vernietigd door het Grondwettelijk Hof bij arrest nr. 57/2016 van 28 april 2016 en vervangen bij het decreet van 27 januari 2017, wordt een paragraaf 4/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§4/1. Een definitief vastgestelde programmatische aanpak als vermeld in artikel 50decies/1, §6, tweede lid, kan ook om andere redenen dan deze vermeld in paragraaf 4, derde lid, op één of meer onderdelen gewijzigd worden voor zover de doelstelling van de programmatische aanpak, vermeld in artikel 50ter, §4, eerste lid, in acht wordt genomen. Als de wijziging betrekking heeft op de gebiedsgerichte analyse, vermeld in artikel 50ter, §4, tweede lid, 1°, worden ook de andere onderdelen gewijzigd in zoverre deze, gelet op de doelstelling van de programmatische aanpak, niet meer bestaanbaar zouden zijn met de gewijzigde gebiedsgerichte analyse.

De bepalingen van artikel 50ter tot en met 50sexies met betrekking tot een programmatische aanpak zijn van overeenkomstige toepassing op een wijziging van een programmatische aanpak. De bestaande programmatische aanpak blijft in ieder geval van kracht tot de gewijzigde programmatische aanpak definitief is vastgesteld, conform artikel 50decies/1, §6, tweede lid.”.

Art. 3. In artikel 50decies/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 januari 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 4 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Bij een openbaar onderzoek met betrekking tot een wijziging van een programmatische aanpak als vermeld in artikel 50quater, §4, derde lid, of §4/1, kunnen de opmerkingen en bezwaren alleen betrekking hebben op de wijziging.”;

2° in paragraaf 8, derde lid, wordt tussen de woorden “de inhoud van” en “paragraaf 7” de zinsnede “paragraaf 4, derde lid, en van” ingevoegd.

Wilfried VANDAELE
Tinne ROMBOOTS
Steven COENEGRACHTS
Arnout COEL
Stijn DE ROO
Sofie JOOSEN